

127 5-67-47
12

HOSTRUPS UDØDELIGE SANGSPIL SOM FILM

GENBOERNE

med

CARL ALSTRUP

SOM LØJTNANT VON BUDDINGE

WANDER
39

CARL ALSTRUP i GENBOERNE

Et Film-Sangspil efter C. HOSTRUP
af Fleming Lyngge og Svend Rindom

Iscenesættelse: ARNE WEEL

Den musikalske Ledelse: EMIL REESEN — Kostumer: Museumsinspektør Ellen Andersen — Dekorationer: Museumsinspektør Kai Uldall — Fotografi: Karl Andersen — Tonemester: Poul Bang.

Optaget paa ASA, Lyngby

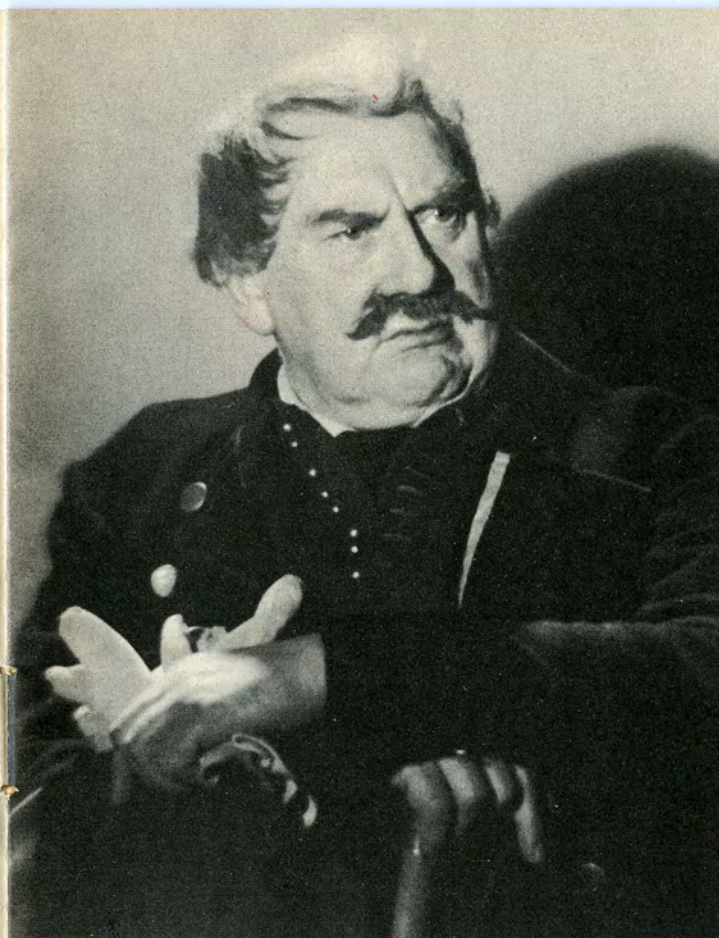
Eneret: Teatrenes Films-Kontor A/S, København

Personerne: **CARL ALSTRUP**
som Løjtnant von Buddinge

Endvidere:

Kobbersmedemester Smidt ...	Sigurd Langberg	
Madam Smidt, hans Kone ...	Gerda Christophersen	
Rikke, deres Datter.....	Karen Marie Løwert	
Malle, hans Søsterdatter	Grethe Paaske	
Madsen	hans Svende {	Aage Schmidt
Mikkel		Jørgen Rahr
Lars		Mogens Davidsen
Klint.....	Regensianere {	Hans Otto Nielsen
Basalt		Svend Fridberg
Klemme.....		Georg Philip
Søren Torp..	Bjarne Henning-Jensen	
Hutter	Per Guldbrandsen	
Ane, Pige hos Smidt	Minna Jørgensen	
En Madam	Musse Scheel	
En Fiskerkælling.....	Ragnhild Sannom	
Digteren Tuborg.....	Poul Holck Hofman	
Lars Mathiesen	Carl Pedersen	
En Vægter	Johan Andersen	
Apotekeren.....	Karl Goos	
Madam Andersen	Alma Olander Dam	

samt en Skomager: Holger Gabrielsen

Løjtnant
von Buddinge
Carl Alstrup

TIL sit store Galleri af sceniske og filmiske Figurer, der vil blive staaende gennem Tiderne, har Carl Alstrup nu føjet den klassiske Løjtnant von Buddinge. Tidligere har den gudbenaadede Kunstner spillet Rollen paa forskellige Landsturneer, men i København har han mærkværdigvis aldrig haft Lejlighed til at vise sin Opfattelse af den stortalende Skryder, en Opfattelse, der i mangt og meget adskiller sig fra Forgængerne. Som altid i sine Menneskefremstillinger har Alstrup søgt ind til Mennesket bag det forhutlede Ydre, ligesom Karl Mantzius i 1918, efter at Olaf Poulsen havde trukket sig tilbage, prøvede det, men medens Resultatet for Mantzius' Vedkommende var, at han spillede Rollen en — een eneste — Gang(!), har Carl Alstrup spillet den adskillige Hundrede Gange, tiljubleet fra Skagen til Gedser. Nu vil Bifaldet igen samle sig om hans straalende Præstation, og for Fremtiden vil man overalt i Landet mindes hans stærkt særprægede Løjtnant von Buddinge ved Siden af Skikkelser som Den kloge Mand, Soldaten Schweik, Kaptajnen fra Köpenick og de mange øvrige fremragende Præstationer, der i de senere Aar har skabt Carl Alstrup en Plads mellem vore allerypperste, fineste og mest menneskelige Kunstnere.

To Film-Debutanter:

Gerda Christophersen Holger Gabrielsen

Gerda Christophersen.

Holger Gabrielsen.

I »Genboerne« bliver man Vidne til to interessante Film-Debut'er. Kun ganske kort Tid før sit 50 Aars Skuespillerinde-Jubilæum har den navnkundige Teaterdirektrice Gerda Christophersen indvilliget i at medvirke i en Film, og hendes Debut som Kobbersmedemadammen viser de bedste Sider af den ypperlige Skuespillerindes rige, mangesidede Talent.

Som Den evige Jøde rykker Holger Gabrielsen, Det kgl. Teaters straalende talentfulde og fantasifulde Skuespiller, ind mellem danske Filmkunstnere. Mærkværdigvis har denne begavede Skuespiller ikke for filmet, men han har heldigvis faaet Blod paa Tanden nu, og man kan glæde sig til for Fremtiden af og til at se ham i lige saa værdige Opgaver i danske Film som Ahasverus i »Genboerne«.

Den 20. Februar 1844 opførtes Hostrups kaade Komedie første Gang, og den 5. Maj 1939 opførtes den for 350. Gang paa Det kgl. Teater.

Da „Genboerne“ fødtes

Det var Hostrup selv, der i sin Tid skrev om »Genboerne«, at det var et Stykke, der »kom til Verden som et Lunefoster, født uden Smert«. Og han havde aldrig tænkt sig, at dette Lunefoster skulde vokse op til en livskraftig Yngling, der til Trods for sine snart 100 Aar stadig er livskraftig, og som saamænd ogsaa nok vil være det, naar Manddomsalderen naas om andre 100 Aar.

I sin oprindelige Skikkelse var »Genboerne« en Art Revy, skrevet for en snæver akademisk Kreds, saaledes at baade Forfattere og Skuespillere rigtig kunde slaa Gakken løs. Der var Stof nok at skrive om paa den Tid, den unge Hostrup skrev sit populæreste dramatiske Arbejde: den politiske Frigørelsestrang, det nationale Røre og — først og fremmest — det livlige Studenterliv, og med et lunt Blink i Øjet rørte Digteren de forskellige Ingredienser sammen til sin glade »Vaudeville-Komedie« i 3 Akter, idet han blandede de to Modsætninger, Akademikerne og »Filistrene« — det vil sige Borgerne — paa hyggelig Vis og gav deres Samvær en hjertelig Tone, der den Dag i Dag gør Indtryk paa et modtageligt Publikum.

Den egentlige Uropførelse fandt Sted paa Hofteatrets Scene paa Christiansborg den 20. Februar, og en Række glade Studenter — ogsaa Damerollerne udførtes af unge Mænd — boltrede sig omkring stud. theol. Kristian Mantzius som Løjtnant von Buddinge. Derefter opførtes det med samme Held ved nogle Sommerforestillinger paa Nationalscenen, men et Forsøg paa at faa den kgl. Scene til at antage det, strandede paa en fremherskende Bornerness. Men »Genboerne« slap alligevel inden for Dørene paa Kongens Nytorv, idet Kristian Mantzius paa en Provinsturné opførte det i Odense, hvor Kronprins Frederik saa det. Han morede sig saa »kongeligt«, at han fik Nationalscenens Modstand brudt, og ikke alene fik han »Genboerne« antaget, men som Kong Frederik den 7. fik han Mantzius udnævnt til kgl. Skuespiller uden Indstilling, som Tak for hans herlige von Buddinge.

Og siden har Komedien holdt sig paa Repertoiret og i den Grad kunnet glæde sig ved Publikums Gunst, at den den 5. Maj 1939 kunde opføres for 350. Gang. Desuden er den opført et Utal af Gange udenfor Kongens Nytorv, bl. a. paa Casino og Det ny Teater samt i samtlige Landets større og mindre, ja, allermindste Byer.

Nu har altsaa ASA ønsket at anvende Komedien som Grundlag for en Film, og det er Filmselskabets Haab, at Film-Sangspillet i yderligere Grad vil udbygge Hostrups muntre »Vaudeville-Komedie«s Popularitet. Det er ikke alene et Tidsbillede fra en langt fredeligere og hyggeligere Tid end vor, men dets Charme, dets Humør, dets Ynde og — ikke mindst — dets mange glade og indsmigrende Sange skulde have alle Betingelser for at tiltale ogsaa et Filmpublikum af 1939—40.

Lidt om Handlingen

Den nys udprungne Regenslind fylder Aar og hyldes af glade Studenter. Mellem dem er bl. a. de to Kontubernaler Klint og Basalt, og under den muntre Fest afslører Klint sig som lidt af en Digter og synger en Sang, han lige har skrevet, for de jublende Kammerater. Den begynder:

I Byens Larm Regensen stod
med sine Mure skumle
og skued roligt ved sin Fod,
Filistrene sig tumle.
Og vel blev den en gammel Knægt
paa tvende Hundred Vintre,
men Blodet rulled altid kækt
og fyrigt i dens Indre.

Overfor Regensen bor den brave og velsituerede Kobbersmed Smidt med sin lige saa brave Kone og deres henrivende unge Datter Rikke samt de tre Smedesvende Madsen, Mikkel og Lars, der efter gammel Haandværkerskik baade spiser og logerer hos Mester. Af og til kigger Klint og Basalt fra deres Vinduer over til Kobbersmedens og fanger et Glimt af Rikkens Smil, men hun trækker sig altid straks tilbage bag de skærmende Gardiner. Smedesvend Madsen har en Bekendt, Løjtnant von Buddinge, som logerer hos hans Moster, og under et Besøg i Smeden erfarer den altid geskæftige Løjtnant, at Madsen er ulykkelig forelsket i Rikke. Han har ogsaa selv set et Glimt af den unge Pige, og han lover Madsen, at han vil hjælpe ham. Han skal indføres i Familien, og det skal ske paa den Maade, at Løjtnanten tilsyneladende tilfældig skal støde til Familien, naar den følgende Søndag er paa Skovtur. Saa skal Madsen nok sørge for den nødvendige Præsentation. Denne Aftale træffes paa Værtshuset »Christian Firtal«, og Klint hører den. Han fortæller sin Viden til Basalt, og Følgen er, at ikke alene Kobbersmedefamilien og Løjtnant von Buddinge, men ogsaa Studenterne tager i Skoven om Søndagen, og her lykkes det — trods Løjtnantens Paa-

passelighed — Basalt at blive et Øjeblik alene med Rikke, og det er ikke svært at se, at de to unge Mennesker er forelskede i hinanden.

Saa kommer Sommerferien, og Klint tager over til sin Onkel i Jylland. Paa Vejen maa han overnatte i Laden i en overfyldt Gæstgivergaard, og her har han et mystisk, forunderligt Møde med en gammel, forhutlet Skomager, der fortæller ham, at han er »Den evige Jøde«, Jerusalems Skomager, og at de Galosker, han syr paa i den mørke, regnfulde Nat, er »Lykkens Galosker«. Naar man tager dem paa, er man straks der, hvor man ønsker sig, og man er oven i Købet usynlig. Klint stiller sig lidt tvivlende overfor hans Forklaring, og da Skomageren er væk, da den unge Student bliver vækket om Morgenen for at fortsætte Rejsen, glemmer han ham snart helt. Dette er ikke mindst Malle Skyld i. Det er Kobbersmedens Søsterdatter, der ogsaa opholder sig paa Ferie i Jylland, og der opstaar meget hurtigt en varm Sympati mellem de to unge Mennesker.

Ak, altfor hurtigt svinde Sommeren, og Sneen dækker atter de gamle Gader i det indre København omkring Regensen. En Dag ankommer Malle til Kobbersmedens Hjem, hvor hun skal opholde sig Vinteren over, og omtrent samtidig træffer Klint atter Jerusalems Skomager. Under et Studentergilde hos Lars Mathiesen indfinder Digteren Tuborg sig, og i Lommen har han Lykkens Galosker, som han har taget fra Skomageren, der sidder som Fange hjemme i hans Stue, idet han skal bruge ham til Hovedfigur i et nyt Stykke. Disse Galosker faar Klint ved en Fejltagelse paa, og straks bliver han usynlig. Det lykkes Skomageren at smutte fra Tuborg, og hos Lars Mathiesen hører han, at Klint har taget Galoskerne paa. Han travrer ind til Regensen, og netop som Klint digter videre paa sin Sang: »I Byens Larm Regensen stod« og kommer til Linien: Det banked' paa Studentens Dør — banker det paa Døren. Den ulykkelige gamle Skomager forklarer Studentens Sagen, og Klint laaner Galoskerne imod et Løfte om at aflevere dem bestemt Kl. 12 om Natten. Han tager dem paa, ønsker sig over paa den anden Side hos Kobbersmeden, hvor der er Selskab, og staar øjeblikkelig — usynlig — i de oplyste Stuer. Mellem Gæsterne befinder sig bl. a.

Karen Marie Lowert.

Svend Fridberg.

Løjtnant von Buddinge, der selv er ude efter Rikke, men som foregiver at tale Madsens Sag hos hende og Faderen, samt — Basalt! Det lykkes Klint at erfare adskilligt om Løjtnantens Tyvestreger, og under Deklamationen af »Rosen blusser —« gør han ham saa konfus, at han flygter hjem. Men først har han dog sikret sig en Forrangsret som Frier hos Rikke, hvis der i den nærmeste Fremtid skulde melde sig Friere. Og det gør der. Under et lille Selskab næste Dag hos Basalt meddeler Klint, at hans Kontubernal og Rikke har forlovet sig, og nu er den gode Kobbersmedemester i Knibe. Men Madsen har i sit Raseri over Løjtnantens Svigefuldhed taget sig »kærligt« af ham og bringer ham hen paa Regensen, hvor man forsøger at faa ham til frivilligt at afstaa fra det Løfte, Smidt har givet ham. Da han ikke vil det, tager Klint igen Affære — den forfærdelige »Vogt dig«-Stemme, der skræmte ham fra Vid og Sans Aftenen i Forvejen, lyder igen — og saa overgiver den tapre Løjtnant von Buddinge sig og flygter fra Valpladsen. Og to glade unge Pars Forlovelse fejres, medens Studenter-sangen

Paa Tankens Slot bor Studenten glad
og lever højt, som man kan vide,
han søber Nektar af Ideens Fad
og blæser saa ad det solide.
Men som hans Genboer i Verden staar
den Flok, der rundt i Livets Mølle gaar
med Sav og Høvl,
med Gods og Vrøvl,
med lænket Fod og stækket Vinge.

toner ud over den vinterhvide By, gennem hvis snørklede
Gader von Buddinge lister hjem.

Grethe Paaske.

Hans Otto Nielsen.

**Omkring
»Genboerne«**

I Aarenes Løb er Løjtnant von Buddinge bl. a. spillet af Kristian Mantzius, Adolph Rosenkilde, F. A. Cetti, Olaf Poulsen, Karl Mantzius og Poul Reumert, ligesom Carl Alstrup har spillet Rollen paa flere Landsturneer.

Paa Det kgl. Teater er Klint bl. a. spillet af Michael Wiehe, Aug. Liebmann, Johs. Poulsen, Eyvind Johan-Svendsen, Carlo Wieth og Charles Tharnæs, medens Arne Weel har spillet Rollen dels paa Aarhus Teater ved Olaf Poulsens Afskedsforestilling, dels paa Det ny Teater sammen med Poul Reumert.

Den evige Jøde er spillet af Phister, Emil Poulsen, Peter Jerndorff, Jacob Texiere, Nic. Neiiendam og Elith Pio, medens man som Basalt i de sidste 50 Aar har set Peter Jerndorff, Elith Reumert, Robert Schyberg og Charles Tharnæs, som Kobbersmeden Viggo Lindstrøm, Cajus Bruun og Valdemar Møller, og som hans Kone, Madam Smidt, Fru Phister, Frk. Anthonsen, Jonna Neiiendam og Bodil Ipsen.

Det kan som et Kuriosum nævnes, at Olaf Poulsen spillede Løjtnant von Buddinge ikke mindre end 191 Gange!

I 1902 opnaaede »Genboerne« sin 200. Opførelse paa Det kgl. Teater, og den 300. Opførelse fandt Sted i 1927.

Som bekendt var J. L. Heiberg Nationalscenens første borgerlige Direktør, og en af hans første Handlinger var at stænge Døren for »Genboerne«. Det var en af de Fejltagelser, som efterhaanden undergravede hans Stilling som Teaterleder.

Nogle Sangtekster til »Genboerne«:

Paa Knejer just ikke jeg sværmer,
dog her kommer jævnligt jeg hen,
naar Maanedens Midte sig nærmer
og Pengenes Ende med den.
For naar man ej lider at snylte
og dog har sin Middagsmad kær,
saa ta'r man for seks Skilling her
sin Grisesylte.

Her med Fryd jeg Rigdoms Spor
overalt opdager:
Gaasesteg — Mahognibord —
Sølv-Lysetager.
Alting gi'r mig den Besked,
at Profitten bliver fed,
naar jeg først har funden
Vej til Kistebunden.

En ASA-Film